Bàn cờ quân sự: Đài Loan và trò chơi vĩ đại

Minh Đăng

25/8/2022

Chủ tịch Hạ viện Hoa Kỳ Nancy Pelosi (Dân chủ-California) Chụp ảnh với Tổng thống Đài Loan Tsai Ing-wen tại văn phòng tổng thống ở Đài Bắc, Đài Loan, vào ngày 03/08/2022. (Handout / Getty Images)

Điều gì thực sự đã xảy ra trong và sau chuyến thăm của bà Pelosi?

Trong ngoại giao, luôn có mặt công khai và bí mật ẩn giấu đằng sau. Bí mật là một dấu hiệu của quan hệ ngoại giao. Trong các cuộc đàm phán bí mật giữa Trung Quốc, Tổng thống Richard Nixon và Ngoại trưởng Henry Kissinger, cả Nixon và Kissinger đều muốn tiến hành ngoại giao của họ sao cho "sự thành công của các cuộc đàm phán bí mật với Trung Quốc làm lu mờ thực tế rằng quá trình này là phi dân chủ".

Sau khi hoàn tất các cuộc đàm phán với Chủ tịch Mao Trạch Đông và Thủ tướng Chu Ân Lai, họ đã trình bày một điều đã rồi, không thể thay đổi với Quốc hội và người dân Mỹ đã không tin tưởng Đảng Cộng sản Trung Quốc (ĐCSTQ) cùng động cơ của Nixon – Kissinger.

Tương tự, Tổng thống Jimmy Carter cũng làm như vậy khi chấm dứt quan hệ với Đài Loan vào tháng 12/1978 và chính thức hóa quan hệ ngoại giao với Trung Quốc hai tuần sau đó – một hành vi 'đã rồi' khác mà không có sự tham gia của Quốc hội và người dân Mỹ.

Bài viết này sẽ cung cấp một cái nhìn về những gì đã xảy ra trong và sau chuyến đi của Chủ tịch Hạ viện Nancy Pelosi đến Cộng hòa Trung Hoa / Đài Loan.

Màn một: Lắp ráp các diễn viên vào đúng thời điểm và địa điểm

Lãnh đạo Trung Quốc Tập Cận Bình biết rằng bà Pelosi sẽ thăm Đài Loan. Ông ấy biết bà ấy muốn đến vào ngày 10/04 nhưng đã hủy chuyến thăm do "COVID". Bà Pelosi có dương tính với COVID không? Hai tuần sau, bà và con trai, Paul Pelosi Jr, bay đến Ukraine để chụp ảnh tự sướng với Tổng thống Volodymyr Zelensky.

Vậy điều gì đã xảy ra vào tháng 4? Một chuyến thăm Đài Loan là không thích hợp cho những người tham gia. Có phải Đảng Cộng sản Trung Quốc (ĐCSTQ) và PLA chưa sẵn sàng cho các chiến dịch truyền thông và kế hoạch quân sự của họ, hay là do Thượng Hải chìm trong các cuộc phong tỏa? Quân đội Hoa Kỳ không có mặt để bảo vệ lực lượng bảo vệ bà Pelosi khỏi PLA; USS Ronald Reagan đang được bảo trì ở Nhật Bản, và các tàu khác của Hải quân Hoa Kỳ không ở gần Đài Loan. Quân đội Đài Loan đã không có cuộc tập trận nào vào tháng 4 để cho người dân thấy rằng họ đã sẵn sàng cho PLA. Bởi những lý do trên, chuyến đi đã bị trì hoãn. Tuy nhiên, bà Pelosi vẫn sẽ đến Đài Loan để gửi một thông điệp ủng hộ đến Đài Loan và đến những người Châu Á ủng hộ bà bằng số tiền mà người đóng thuế phải chi trả trước khi bà được cho là sẽ nghỉ hưu tại Quốc hội dựa trên cam kết năm 2018 của bà ấy.

Câu hỏi được đặt ra ở đây là: Phần lớn sự phối hợp của vở kịch này có diễn ra trong các cuộc điện đàm giữa Tổng thống Joe Biden và nhà lãnh đạo Trung Quốc Tập Cận Bình và các cuộc gặp giữa các nhà ngoại giao cấp cao của Hoa Kỳ và ĐCSTQ, đặc biệt là trong cuộc điện đàm kéo dài hai giờ vào ngày 28/07 trước chuyến thăm của bà Pelosi? Nói cách khác, ông Biden và ông Tập có phải là đạo diễn của bộ phim không?

Tổng thống Mỹ Joe Biden ra hiệu khi gặp nhà lãnh đạo Trung Quốc Tập Cận Bình trong cuộc gặp thượng đỉnh ảo từ Phòng Roosevelt của Nhà Trắng vào ngày 15/11/2021. (Mandel Ngan / AFP qua Getty Images)

Màn hai: Ngôi sao nhạc rock Pelosi!

Màn Hai cần tất cả các diễn viên vào đúng vị trí và diễn hết sức mình vì đây sẽ là câu chuyện lớn nhất đầu tháng 8. Vào ngày 19/07, Financial Times và Reuters đưa tin rằng bà Pelosi đang lên kế hoạch cho một chuyến đi đến châu Á, có thể bao gồm cả Đài Loan. Do đó, văn phòng của bà Pelosi đã phải liên hệ với Bộ Quốc phòng (DOD) để tìm ra thời gian tốt nhất cho chuyến du lịch của bà ấy đến châu Á, đặc biệt là chuyến đi dự kiến của bà ấy đến Đài Loan. DOD đã thông báo với bà ấy rằng Hải quân Hoa Kỳ sẽ có hỏa lực tối đa trong khu vực vào đầu tháng 8, cũng như cuộc tập trận lớn ở Vành đai Thái Bình Dương (RIMPAC) từ ngày 29/06 đến ngày 04/08, khi 26 quốc gia khác sẽ có 38 hải quân của họ. Tàu tham gia một cuộc tập trận với 25.000 quân nhân, mà rất có thể có một kịch bản chiến tranh của PLA trong đó?

Trớ trêu thay, khi ông Biden lưu ý rằng DOD nghĩ rằng chuyến đi của Pelosi "không phải là một ý tưởng tốt ngay bây giờ", DOD đã đánh lừa công chúng vì họ nói với bà ấy rằng thời điểm "tốt nhất" để đi là đầu tháng 8? Khi bà ấy đã chốt lịch trình của mình, DOD đã sắp xếp việc vận chuyển và lực lượng bảo vệ cho bà ấy. Ví dụ, Không quân Hoa Kỳ đã đặt trước một máy bay cho chuyến bay của bà ấy thông qua phi đội vận tải VIP tại Căn cứ Không quân Andrews.

Lầu Năm Góc đã điều phối đội hộ tống quân sự của bà để khi bà bay từ Kuala Lumpur, Malaysia đến Đài Loan, bà sẽ được bảo vệ bởi máy bay chiến đấu hộ tống của Hải quân Hoa Kỳ từ USS Ronald Reagan cho đến khi

Không quân Đài Loan tiếp nhận máy bay hộ tống đến Đài Bắc. Văn phòng của bà Pelosi đã điều phối các hoạt động di chuyển của máy bay với tất cả các quốc gia mà bà ấy sẽ đến thăm với sự giúp đỡ của USAF, Đại sứ quán Hoa Kỳ và các văn phòng tùy viên quốc phòng, bao gồm cả văn phòng AIT ở Đài Bắc.

Chuyến thăm của bà Pelosi có phải là sự ngẫu nhiên không, khi trước đó, vào tháng 7, Đài Loan đã tiến hành cuộc tập trận quân sự thường niên Hán Quang (25-29/07), và người Đài Loan sẽ ở trạng thái sẵn sàng tối đa? Sau cuộc tập trận, quân đội Đài Loan tiếp tục thể hiện sự cảnh giác trong suốt cuộc tập trận của PLA dự kiến ban đầu từ ngày 04-07/08. Các phát ngôn viên Trung Quốc tuyên bố cuộc tập trận được kéo dài đến ngày 10/08 để phản ứng với chuyến thăm Đài Loan kéo dài 18 giờ của Pelosi vào ngày 02-03/08.

Bà Pelosi đã mang theo ít nhất ba cấp độ thông điệp tới mỗi quốc gia mà bà và phái đoàn của mình đã gặp: chính phủ Hoa Kỳ, Đảng Dân chủ và cấp độ cá nhân /gia đình của bà ấy.

Cấp chính phủ Hoa Kỳ

Đây là một quy trình hoạt động tiêu chuẩn để cơ quan hành pháp tóm tắt cho tất cả các phái đoàn quốc hội về các chính sách của Hoa Kỳ — để cung cấp các điểm thảo luận và lưu ý các chủ đề cần tránh trong chuyến thăm, công khai và riêng tư.

Các quan điểm nói chuyện công khai của bà Pelosi trong lĩnh vực này rất rõ ràng: Quốc hội và tổng thống ủng hộ Đài Loan theo Đạo luật Quan hệ Đài Loan năm 1979, Hiệp hội chung Hoa Kỳ-Trung Quốc và Sáu đảm bảo. Từ trước, ông Biden đảm bảo với ông Tập rằng bà Pelosi sẽ không đi lạc khỏi những luận điểm này.

Những tuyên bố và hành động công khai của bà Pelosi khiến ĐCSTQ không hài lòng: bà đã gặp gỡ các nhà hoạt động tự do Hồng Kông, Duy Ngô Nhĩ, Đài Loan và các nhà hoạt động tự do khác trong chuyến thăm của mình; bà ca ngợi chính sách COVID của Đài Loan – một lời chỉ trích tinh vi đối với chính sách “zero-COVID” của ông Tập; và bày tỏ sự ủng hộ đối với một Đài Loan dân chủ.

Cũng có thể là ĐCSTQ đã hội ý hình phạt của bà ấy trước với ông Biden và bà ấy cũng biết trước kết quả là gì, bao gồm cả việc ĐCSTQ chỉ trích gia đình và doanh nghiệp của bà ấy?

Chủ tịch Hạ viện Hoa Kỳ Nancy Pelosi (Dân chủ – California) phát biểu sau khi nhận được Huy chương Khánh Vân, danh dự dân sự cao nhất của Đài Loan, từ Tổng thống Đài Loan Thái Anh Văn (phải) tại văn phòng tổng thống ở Đài Bắc, Đài Loan, vào ngày 03/08/2022. (Hondout / Getty Images)

Cấp Bí mật của Chính phủ Hoa Kỳ (Sub-Rosa)

Bên cạnh việc công khai các thông điệp chính thức của chính phủ Hoa Kỳ, bà Pelosi đã gửi những thông điệp sau đến Tổng thống Đài Loan Thái Anh Văn:

– Ngừng yêu cầu các loại vũ khí sẽ mang lại cho Đài Loan bất kỳ khả năng tấn công nào chống lại PLA.

– Tập trung vào việc mua "vũ khí không đối xứng" sẽ cho phép lực lượng của Đài Loan tiến hành chiến tranh du kích phòng thủ khi PLA xâm lược mặc dù PLA có ý định phong tỏa Đài Loan.

– Nếu Đài Loan tuân thủ lời khuyên của chúng tôi, chúng tôi hứa sẽ có một gói viện trợ lớn như những gì chúng tôi đã cung cấp cho Ukraine. (Hai dự luật của Thượng viện đang được tạm giữ sẽ cung cấp viện trợ quân sự đáng kể cho Đài Loan: Đạo luật răn đe Đài Loan S.3192 (TDA) và Đạo luật S.3131 Arm Đài Loan năm 2021 (ATA). "TDA tìm kiếm sự chấp thuận cho 2 tỷ USD mỗi năm từ chương trình Tài trợ Quân sự Nước ngoài (FMF) cho Đài Loan từ 2023 đến 2032 hoặc 20 tỷ USD trong khoảng thời gian 10 năm. ATA yêu cầu phê duyệt chi 3 tỷ USD một năm từ 2023 đến 2027 hoặc 15 tỷ đô la trong 5 năm".)

Cấp Đảng Dân chủ

Hãy nhớ lại rằng bà Pelosi đã đi cùng với các thành viên Đảng Dân chủ chủ chốt của Hạ viện: Chủ tịch Ủy ban Đối ngoại Gregory Meeks (Dân chủ – New York); Chủ tịch Ủy ban Các vấn đề Cựu chiến binh Mark Takano (Dân chủ – California); Hạ nghị sĩ Suzan DelBene (Dân chủ – Washington), một tiếng nói hàng đầu về các vấn đề thương mại; Dân biểu Raja Krishnamoorthi (Dân chủ – Illinois), Thành viên của Ủy ban Tình báo và Hạ nghị sĩ Andy Kim (Dân chủ – New Jersey), một cựu quan chức an ninh quốc gia trong chính quyền Obama. Các đại diện này đã củng cố thông điệp của chính phủ Hoa Kỳ.

Ngoài ra, phái đoàn Dân chủ có mang thêm một thông điệp liên đảng về việc ủng hộ đảng Dân chủ trong cuộc bầu cử quốc hội giữa nhiệm kỳ năm 2022 sắp tới: nếu Đảng Tiến bộ Dân chủ (DPP) của bà Thái sẽ ủng hộ đảng Dân chủ, thì đảng Dân chủ sẽ ủng hộ DPP trong thời gian tới Bầu cử Đài Loan?

Mức độ cá nhân

Ông Paul Pelosi Jr đã đi cùng mẹ của mình, Diễn giả Pelosi, trong chuyến công du nước ngoài chính thức cuối cùng của bà. Bà Pelosi và con trai có thể nói những thông điệp riêng tư nào với các nhà lãnh đạo châu Á? Ông Paul có ra tranh cử và tiếp nối truyền thống chính trị của gia đình không? Có bất kỳ cuộc thảo luận nào về các doanh nghiệp liên quan đến gia đình Pelosi không? Không có gì được báo cáo về điều này ngoại trừ việc ông Paul Jr " thuộc biên chế của hai công ty khai thác lithium", theo Fox News. Ông Paul Jr cũng kinh doanh chip máy tính.

Lãnh đạo phe thiểu số sau đó tại Hạ viện Nancy Pelosi (giữa) đến cùng chồng là Paul Pelosi (trái) và con trai Paul Pelosi Jr. tại Trung tâm Vinh danh Kennedy lần thứ 35 tại Trung tâm Kennedy ở Washington vào ngày 02/12/2012. (Drew Angerer / AFP qua Getty Images)

Đài Loan nổi tiếng là nước dẫn đầu thế giới về sản xuất chất bán dẫn và sản xuất hơn 90% chip cao cấp trên thế giới. Phái đoàn Quốc hội và Paul Jr đã đến thăm nhà máy TSMC tại Đài Loan. Ông Paul Jr. và cha của ông ấy có mối quan tâm tài chính hoặc lợi ích khác với TSMC không?

Hoạt động kinh doanh chip của gia đình bà Pelosi?

Ông Paul Jr là thành viên hội đồng quản trị của một công ty viễn thông Trung Quốc có tên là Borqs Technologies . Ông đã được trả 700.000 cổ phiếu trong công ty này vì lời khuyên của mình và vẫn sở hữu 147.000 cổ phiếu tính đến tháng 3 năm nay.

Ông Paul Pelosi Sr., chồng của Nancy, đã mua hơn 1 triệu USD cổ phiếu Nvidia vào tháng 7 ngay trước khi Quốc hội thông qua dự luật đầu tư 52 tỷ USD vào trợ cấp chip và giảm thuế cho các công ty Mỹ.

Phái đoàn quốc hội và ông Paul Jr đã đến thăm nhà máy sản xuất chất bán dẫn Samsung của Hàn Quốc và Hàn Quốc. Hàn Quốc là nhà sản xuất chip lớn thứ hai sau Đài Loan.

Ông Paul Jr (con trai) cũng đi cùng bà Pelosi đến Ukraine để gặp Tổng thống Zelensky ở Kyiv. Có xung đột lợi ích với chuyến thăm của ông Paul Jr đến Ukraine cùng với mẹ của ông ấy, vì ông ấy cũng có lợi ích kinh doanh trong lithium và các kim loại đất hiếm khác không?

Ukraine có khoảng "500.000 tấn oxit lithium – nguồn lớn nhất trên toàn cầu trên thế giới", chiếm 25% trữ lượng đã biết. Bên cạnh lithium, Ukraine cũng có tới 20% trữ lượng titan của thế giới và là nguồn cung cấp gali lớn thứ hai trên thế giới. Titanium là chìa khóa cho hàng không vũ trụ, chẳng hạn như máy bay chiến đấu phản lực quân sự và tàu vũ trụ. Gali được sử dụng trong các mạch điện tử, chất bán dẫn, điốt phát quang (đèn LED) và "chất bán dẫn được lựa chọn cho thiết bị điện tử 5G và các radar tìm kiếm lớn". Gali sẽ chuyển đổi thành radar điều khiển hỏa lực của máy bay chiến đấu và hứa hẹn "bước nhảy vọt lớn nhất về hiệu suất kể từ cuộc cách mạng mảng quét điện tử chủ động vào cuối những năm 1990."

Các giao dịch tài chính này của ông Paul Sr. và ông Paul Jr. có đạo đức và hợp pháp không?

Màn ba: Màn trình diễn hỏa lực của PLA

PLA là ngôi sao của Màn ba. PLA đã tiến hành cuộc tập trận lớn nhất mà họ từng thực hiện xung quanh Đài Loan từ ngày 04-10/08. Không quốc gia nào can thiệp vào màn trình diễn hỏa lực của họ — Hải quân Hoa Kỳ đang theo dõi gần đó. Nhóm tấn công tàu sân bay Ronald Reagan (CSG) của Hải quân Mỹ có thể đã quá cảnh eo biển Đài Loan trong cuộc tập trận. Nhưng nó đã không thể hiện thái độ gì. Hải quân Hoa Kỳ và Không quân Hoa Kỳ (từ Okinawa) có thể đã tiến hành các cuộc tuần tra trên không chiến đấu gần Đài Loan như một màn biểu dương lực lượng. Nhưng họ cũng đã không.

Quân đội Đài Loan không có tư thế gây hấn trong cuộc tập trận mặc dù có ít nhất 4 tên lửa đạn đạo bắn qua đảo Đài Loan; một số khu vực tập trận đã vi phạm vùng đặc quyền kinh tế (EEZ) của Đài Loan, vùng lãnh hải 12 dặm của Đài Loan và các vùng đặc quyền kinh tế của Nhật Bản và Philippines. Các tàu và máy bay của Hải quân PLA đã vượt qua eo biển Đài Loan nhiều lần.

Màn bốn: Sự hủy bỏ của PLA và Quy chuẩn mới

PLA đã xác định điều bình thường mới trong việc mở rộng các khu vực hoạt động quân sự của mình bằng cách tiến hành cuộc tập trận quân sự từ ngày 04-10/08.

Thứ nhất, các máy bay quân sự của PLA ngày càng đi qua đường trung tuyến eo biển Đài Loan – mặc dù không nhiều và không kéo dài.

Thứ hai, các tàu Hải quân PLA đang băng qua đường giữa và đang tiến hành các cuộc tuần tra gần Đài Loan thường xuyên hơn so với trước cuộc tập trận quân sự kéo dài.

Tàu khu trục tên lửa dẫn đường loại 052D Thái Nguyên của Hải quân Quân Giải phóng Nhân dân Trung Quốc (PLA) tham gia cuộc duyệt binh kỷ niệm 70 năm Ngày thành lập Hải quân PLA của Trung Quốc tại vùng biển gần Thanh Đảo, thuộc tỉnh Sơn Đông, miền đông Trung Quốc vào ngày 23/04/2019. (MARK SCHIEFELBEIN/AFP via Getty Images).

Thông điệp rất rõ ràng: Khi được lệnh của ông Tập, PLA dự định ngăn chặn tàu và máy bay đến hoặc đi từ Đài Loan mà không được phép. Hồ sơ hoạt động mới của PLA tiếp tục thể hiện khả năng này và tập trung vào việc phong tỏa quốc đảo.

Khi kết thúc Đạo luật thứ tư, liệu Hoa Kỳ, Nhật Bản, Philippines và Đài Loan có chấp nhận quy chuẩn mới của PLA và họ sẽ không tiến hành các hoạt động chống lại nó không? Nếu vậy, tại sao?

Màn diễn cuối cùng: Chơi theo quy tắc của chúng tôi hoặc theo quy tắc khác

Một số lượng đáng kể các sự kiện được sắp xếp hoàn hảo cho chuyến thăm của Pelosi, khiến tác giả kết luận rằng những người tham gia vào vở kịch được dàn dựng tốt.

Mục đích của chuyến thăm của bà Pelosi là đặt ra các điều kiện cho sự leo thang chậm lại của các sự kiện có thể dẫn đến việc PLA phong tỏa Đài Loan ngấm ngầm . Một phái đoàn quốc hội khác đã đến thăm Đài Loan sau chuyến thăm của Pelosi, và PLA đã củng cố bình thường mới của họ bằng cách tiến hành các cuộc tập trận quân sự một lần nữa để chuẩn bị cho một cuộc phong tỏa.

Tập Cận Bình sẽ quyết định mốc thời gian và tiến độ của chiến lược bóp nghẹt sau cuộc bầu cử ở Mỹ và Đài Loan cũng như Đại hội toàn quốc lần thứ 20 của ĐCSTQ vào mùa thu năm 2022.

Bắc Kinh 1949 so với Đài Loan?

Chủ tịch Mao đã sử dụng chiến lược bóp nghẹt này, tương đương với một cuộc phong tỏa, khi lực lượng cộng sản của ông bao vây Bắc Kinh vào cuối cuộc nội chiến Trung Quốc vào tháng 01/1949. Đảng đã chuẩn bị chiến đấu một trận chiến kéo dài. Tuy nhiên, họ đã chiếm được thành phố chỉ trong 29 giờ khi người dân và lực lượng dân tộc chủ nghĩa nhận ra rằng những người cộng sản sẽ hạ gục họ từ số lượng lớn pháo binh mà họ đã chiếm được từ những người theo chủ nghĩa dân tộc và quân Nhật.

Kịch bản này là ước mơ cuối cùng của ông Tập về kết quả số phận của Đài Loan và tuân theo mệnh lệnh của Tôn Tử: khuất phục kẻ thù mà không chiến đấu là kỹ năng thành thạo. Ông Tập sẽ được nhận vào đội

ngũ chế độ Bắc Kinh nếu ông có thể chứng tỏ được kỹ năng điêu luyện này. Chúng ta hãy hy vọng và dự tính cho anh ta không thành công.

Minh Đăng

https://vietluan.com.au